

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

תור הזהב: מפתחות לשירת ספרד - 17132

תאריך עדכון אחרון 29-09-2021

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: ספרות עברית

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר יהונתן ורדי

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: yonatan.vardi@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: בתיאום מראש

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

'תור הזהב': אכן כינוי הולם לראשית האלף השני לספירה בספרד המוסלמית ('אֶל אַנְדְלוּס'), עידן שבו הגיעה השירה העברית לפסגה מיוחדת במינה. הקורס יוקדש להיכרות עם עולמה העשיר של שירה זו: נתוודע אל המרחב הרב-תרבותי והבין-תרבותי שבו צמחה, אל מאפייניה השונים בתכנים ובצורות ובכלל אל עולמות הרוח ותפישות היופי הגלומים בה, תוך 'קריאה קרובה' במבחר משירתם של יוצריה הגדולים כשמואל הנגיד, אבן גבירול ויהודה הלוי.

מטרות הקורס:

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

לנתח ולהעריך באורח מושכל שירים מתקופת 'תור הזהב' של שירת ספרד תוך זיהוי מאפייניהם הפואטיים ותפישת היופי המתגלמת בהם.

דרישות נוכחות (%) :

95

שיטת ההוראה בקורס:

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

- א. ייחודה של השירה העברית בספרד והקשרו התרבותי - המפגש בין תרבות ישראל ותרבות ערב בחצי האי האיברי ועלייתה של שירת החול .
- ב. הפואטיקה של שירת ספרד בצורה ובתוכן: תבניות ורקען, עלייתו של משקל מדויק לראשונה -בתולדות השירה העברית, תופעות טיפוסיות בתחומי הלשון הציורית, המצלול, והזיקות הבין טקסטואליות (שיבוצים ורמיזות מקראיים).
- ג. סוגות מרכזיות בעולמה של שירת החול: יין, חשק, הגות, שבח וידידות
- ד. בין חול לקודש בשירת ספרד
- ה. טעימה משירתם האישית של גדולי משוררי 'תור הזהב' - שמואל הנגיד, שלמה אבן גבירול, משה אבן עזרא ויהודה הלוי.

חומר חובה לקריאה:

חוברת הלימוד (מבחר שירים): י' יהלום, שירת תור הזהב בספרד, ירושלים תש"ם

ספרי יסוד (שנלמד להכיר ונעיין בקטעים מסוימים מתוכם, לצד מספר מאמרים)

-
1. חיים שירמן, השירה העברית בספרד ובפרובנס, א-ד, ירושלים ותל אביב 1959
 2. חיים שירמן-עזרא פליישר, תולדות השירה העברית בספרד המוסלמית, ירושלים תשנ"ו
 3. דן פגיס, חידוש ומסורת בשירת החול, ירושלים 1976
 4. שולמית אליצור, שירת החול העברית בספרד המוסלמית, א-ג, תל אביב תשס"ד

חומר לקריאה נוספת:

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %
הרצאה 0 %
השתתפות 20 %
הגשת עבודה 0 %
הגשת תרגילים 80 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:

דלתות הקורס הזה פתוחות לרווחה בפני כל מתעניין ומתעניינת מתלמידי הפקולטה והאוניברסיטה בכלל: כל מי שתרבות, שירה והשפה העברית קרובות ללבם, הנכונים להשקיע כנדרש על מנת לקנות לעצמם 'כרטיס כניסה' לעולם מופלא של שירה עברית רבת יופי, ראי לתקופה מיוחדת במינה בתולדות תרבות ישראל. קורס 'חובת-בחירה' לתלמידי תואר בוגר בחוג לספרות עברית.